

ELŐSZÓ

Mindazoknak, akik rászánták az időt, hogy elolvassák és tanulmányozzák *A Viskót*; azoknak, akik vásároltak belőle néhány példányt, vagy egy bőrdnyit vagy még többet és továbbadták, és e-mailt küldtek nekem a csodás történeteikkel, azoknak azt akarom mondani: „Köszönöm, és legyetek szívesek olvassátok el *A Viskó – lapról lapra* című könyvet is!” Ha szeretnétek jobban megérteni *A Viskó* keretét adó teológiát és nézőpontot, akkor ez a könyv nektek szól. Baxter magára vállalta azt a lehetetlen feladatot, hogy feltárja Isten természetét és jellemzőit, aki a saját viskómban találkozott velem. Baxter – egy mississipp-i teológus, aki intellektuális agyairait a Torrance testvérekkel kezdte élesítgetni a skóciai Aberdeenben – a briliáns elme és az alkotó tehetség egyedülálló kereszteződése. Műcsalikát készít, amelyek olyan szépek, hogy az emberek inkább kiakasztják a falra, ahelyett, hogy horgásznának velük, ami Baxter számára „sírnyaló szégyen”. Szerinte mindennek ott a helye a teremtésben, ahová eredetileg szánták, legyen az busa, bor vagy Barth. Mestere annak, hogy a bonyolult dolgokat mindnyájunk számára érthetővé tegye. Ha reményt és bátorítást találtál *A Viskón* keresztül, ez a könyv segíteni fog, hogy még tovább haladj Papa, Sarayu és Jézus szeretetének megismerésében.

Jó néhány év eltelt azóta, hogy írtam egy történetet a hat – nagyrészt felnőtt – gyermekem számára, igyekezve, hogy elkészüljön karácsonyra három állás munkája és az „élet” elfoglaltságai közepette. Azt gondoltam, építetek nekik egy evezős csóna-

kot, tudjátok, olyan egypárevezőst, amelyben csak arra van elég hely, hogy egyszerre kettőt kivigyek közülük a tóra. Mindenkít meglepve – főleg engem – egy szuper-tankhajó lett belőle, amely azóta végighasította a maga útját az emberiség óceánján, világméretű hullámot vetve maga után. Ha lehetővé válik számodra, hogy egy pillantást vess a hajó nevére, látni fogod, hogy az *Isten humorérzéke* nevet kapta.

Vallásos neveltetésem eklektikus és leginkább magányos volt. Bár jártam bibliaiskolába és teológiára is, mindez poros oldalak és kazettára vett előadások és igehirdetések egysíkú hangjai társaságában tett magányos utazás volt számomra. Senki nem nevezné Søren Kierkegaard-t „szórakoztató” társaságnak, mégis vele és másokkal, mint Jacques Ellul, George MacDonald, Malcolm Smith, Jean Vanier, C. S. Lewis, és halott és élő írók és teológusok seregével – és rengeteg rock and roll-lal – végigjártam az utam a pusztaságon át... hova is? Nem is tudom. Felfedeztem, hogy száműzetésem szigetén zenészek, költők, írók, gondolkodók, komédiások özöne lakik, és mindegyiküknek van megosztanivalója: néha egy meglátás, máskor bátorítás. A *Viskó* egy tutaj volt, amelyen én hajóztam ki a mérhetetlenség tengerére, hogy felfedezem a hívők családját, amit nem ismertem; hallottam a neveket, de sosem találkoztam velük személyesen. Felfedeztem a gyökereimet, és azt találtam, hogy a családfám magában foglal olyan neveket, mint Athanáziosz vagy Torrance, Barth, Polikárp, Iréneusz és oly sokan mások, akik átlépték a vallási megosztottság és a hitbeli különbségek határait.

Nagyon sokan reagáltak *A Viskóra*. Ezek elsöprő többsége pozitív visszajelzés volt.

Csak e-mailben jóval több mint százezer történetet osztottak meg velem arról, hogyan keresztezte a könyv a legkülönbözőbb utakon járó drága emberek életét. A „segítő” közösségektől, azoktól, akik valódi emberek gyógyításán dolgoznak a lélektan, a spirituális formálás, a lépcsőzetes programok, a pszichiátria, a lelkipozítás és hasonlók útján, nos, tőlük nem

kaptam egyetlen negatív visszajelzést sem. Ezeknek a gyógyítóknak az számít, ami tényleg működik, ami érték és segítség azok számára, akiket ők gondoznak és értékesnek tartanak.

Bírálatok szinte kizárólag a vallásos emberektől érkeztek, és ezt a kifejezést nem szándékom pejoratív értelemben használni. Természetesen voltak olyanok, akik anélkül foglaltak állást róla, hogy elolvasták volna a könyvet. Ők elesnek attól a jogtól, hogy véleményt mondjanak, de vannak mások, akik igazán érzik annak a felelősségnek a súlyát, hogy megóvják a „nyáját” és megvédjék Istent a tévtanításoktól és a „rosszra csábító tanoktól”. Hálásak vagyunk ezeknek a testvéreknek, mert ők is részei a „családi” beszélgetésnek, és gondosan tekintetbe vesszük a véleményüket.

A *Viskót* sosem szántuk rendszeres teológiai műnek, sem gyakorlatias bizonyító szövegek könyvének, amellyel a jobb sorsra érdemes hitetleneket rá lehetne venni, hogy alávéssék magukat a vallásnak. Ez egy fikció. Egy teljesen emberi történet – bővülködik az út és a kudarc, a veszteség és a bizonytalanság, a mély vágyak és kérdések titkaiban. Felkarcolja a formális vallásosság és a teljesítmény-központú kultúra felszínét, hogy lássuk, a sötét külső mögül kiáshatjuk-e a dicsőség hírét, vagy érezhetjük-e az élet lehetét, amely lágy szellőjével felizzíthatná a remény parazsát és a hitelesség vágyát.

Kérlek, ne érts félre: A *Viskó* teológia. Teológia, egy történetbe ágyazva. Az Ige testté lesz és a test és vér általános emberi tapasztalatán belül lakik. Ha hiszed, mint én, hogy minden a kapcsolatokban találja meg a forrását, értelmét, értékét, önazonosságát, biztosítékát, jelentőségét, leginkább az ember Istennel való kapcsolatában, akkor az élet egésze beleesik a teológia, Isten valósága és jelenléte élő Igéjének hatáskörébe.

Amit most olvasol vagy hallgatsz, a kezdete annak, amit Baxter és én várunk. Ez a könyv kijelöli a szerkezetet és a háttérvonalat; egy „nagyobb kép” festésére tett kísérlet, amely tisztázza a felvilágosodás és a reformáció előtti, azaz a korai

